

ໂຄງການປັບປຸງນິຕິກຳ, ພູມິທັດປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ພາກເໜືອ ສປປ ລາວ

ກອບນະໂຍບາຍ ວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

ເດືອນ ສິງຫາ 2019

ພະແນກຫຼຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ ຈາກການທຳລາຍ ແລະ ການເຊື່ອມໂຊມຂອງປ່າໄມ້

ກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ວຽງຈັນ ສປປ ລາວ

ສັງລວມຫຍໍ້

ໂຄງການ (ເຊິ່ງມີຊື່ວ່າ ໂຄງການປັບປຸງນິຕິກຳ, ຄຸ້ມຄອງພູມິທັດປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ໃນແຂວງ ພາກເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ (GFLL) ມີເປົ້າໝາຍບັນລຸການຫລຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວໃນ 6 ແຂວງ ພາກ ເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບການເບີກຈ່າຍເງິນຕາມຜົນງານ ຈາກໂຄງການຄູ່ຮ່ວມກາກບອນປ່າໄມ້ (FCPF).

ໂຄງການ GFLL ເປັນໂຄງການໃນອານຸພາກພື້ນ ຄັ້ງທຳອິດ ຂອງ ສ ປປ ລາວ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍບັນລຸການຫລຸດຜ່ອນທາດ ອາຍເຮືອນແກ້ວ ໃນພື້ນທີ່ພູມິທັດປ່າໄມ້ຕິດຈອດກັນ ເຊິ່ງກວມເອົາເນື້ອທີ່ປະມານ (1/3) ຂອງເນື້ອ ທີ່ທົ່ວປະເທດ ແລະ ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້; ເທົ່າກັບ 40% ຂອງເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ ທີ່ຖືກທຳລາຍ ແລະ ເສື່ອມໂຊມ. ການກະກຽມ ແລະ ອອກແບບ GFLL ແມ່ນດຳເນີນງານຄ່ຽງຄູ່ກັນໄປ ຄື: ສະເໜີຂໍ້ທົນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າສຳລັບຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດ ຈາກກອງທຶນສະພາບອາກາດສີຂຽວ (GCF) ແລະ ສະເໜີຂໍ້ທົນສຳລັບເບີກຈ່າຍເງິນຕາມຜົນງານຫຼຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ ຈາກຄູ່ຮ່ວມກັກບອນປ່າໄມ້ (FCPF). ການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ GFLL ແມ່ນຄວາມຕ້ອງການຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ທີ່ຈະປັບປຸງຂະແໜງປ່າໄມ້ຂອງຕົນ ແລະ ດຳເນີນບາດກ້າວຕ່າງໆ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ອີງໃສ່ເງິນບໍລິຈາກ ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ.

ການເຂົ້າໄປຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງແຜນງານຫລຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ (ER) ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບ 4 ປັດໃຈຕົ້ນຕໍ ແລະ ຖືກຈັດເຂົ້າໃນ 4 ອົງປະກອບຫຼັກ ເຊິ່ງລວມມີ: i) ສ້າງທຸກເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນວຽກງານ ເຮດ+, ii) ຊ່ວຍເຫຼືອຂະແໜງການກະສິກຳ, iii) ຊ່ວຍເຫຼືອຂະແໜງການປ່າໄມ້, ແລະ iv) ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາອົງປະກອບຕ່າງໆ. ສິ່ງທີ່ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ລັດຖະບານ ໄດ້ຮັບຮອງ ເອົາແຜນຍຸດທະສາດການຂະຫຍາຍຕົວສີຂຽວ (ເຖິງປີ 2030) ເຊິ່ງຮັບປະກັນການຂະຫຍາຍຕົວໃນທຸກດ້ານ, ຂະຫຍາຍຕົວແບບຍືນຍົງ ແລະ ເປັນມິດກັບທຳມະຊາດ.

ສະຖານະພາບລະດັບຊາດ

ການສະໜັບສະໜູນຂອງທະນາຄານໂລກ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດຂະຫຍາຍຕົວແບບສີຂຽວ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງວິທີການແບບມາບັນຈົບກັນຂອງຫຼາຍຂະແໜງການ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດແບບຍືນຍົງ, ຫລຸດຜ່ອນການຂາດແຄນອາຫານ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກໃນເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການ (GFLL) ຂອງແຂວງພາກເໜືອ ເຊິ່ງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນສອງບັນຫາ (ການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຂາດແຄນອາຫານ) ໃນສາມບັນຫາຂອງໂລກ. ນອກຈາກນີ້ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງທະນາຄານໂລກ ໃນຂະແໜງການປ່າໄມ້ ຈະເປັນການສືບຕໍ່ລົງທຶນດ້ານປ່າໄມ້ ໂດຍຜ່ານ ໂຄງການຈັດສັນປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງພາກຂະຫຍາຍ (SUPSFM)

ແຜນງານຫລຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ ຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດ ເຮດ+ ແຫ່ງຊາດ (NRS) ເຖິງ ປີ 2025, ວິໄສທັດ ເຖິງປີ 2030 ແລະ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອ ທອດຖອນບົດຮຽນ ທາງດ້ານຍຸດທະສາດ ແລະ ການດຳເນີນງານ ສຳລັບການຂະຫຍາຍກິດຈະກຳຂອງ ເຮດ+ ອອກໄປທົ່ວປະເທດ. ນອກນີ້ແຜນງານຫລຸດ ຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ ຍັງສອດຄ່ອງກັບ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ສະບັບທີ 8 (NSED: 2016-2020) ຂອງລັດຖະບານ.

ຈຸດປະສົງ, ຫຼັກການ ແລະ ນິຕິກຳ

ອີງຕາມການປຶກສາຫາລື ໃນລະຫວ່າງປີ 2016-2019, ບັນດາເອກະສານປົກປ້ອງ ໄດ້ຖືກກະກຽມ ເຊິ່ງ ຈະກຳນົດ ຂໍ້ແນະນຳໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕະການປົກປ້ອງຂອງໂຄງການ GFLL, ການມີສ່ວນ ຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ, ການກຳນົດຄວາມສ່ຽງ ແລະ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ, ລາຍລະອຽດເຕັກນິກ, ມາດຖານການເງິນ ແລະ ການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງ.

ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ສະບັບນີ້ ກຳນົດຂໍ້ແນະນຳ ເພື່ອສ້າງຫຼັກການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ກະກຽມການຈັດຕັ້ງ, ກົນໄກການໃຫ້ທຶນ, ມາດຖານຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ, ກົນໄກການແກ້ໄຂການຮ້ອງທຸກ, ຂັ້ນຕອນການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ເຊິ່ງດຳເນີນງານໄປຄຽງຄູ່ກັບກອບນະໂຍບາຍ ວ່າດ້ວຍຂະບວນການປຶກສາຫາລື (PF) ທີ່ໄດ້ກະກຽມແລ້ວ. ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແມ່ນ ສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF) ແລະ ຕອບສະໜອງນະໂຍບາຍດ້ານການປົກປ້ອງຂອງທະນາຄານໂລກ 7 ຂໍ້ ທີ່ໂຄງການ GFLL ກ່ຽວຂ້ອງ. ບັນດາກອບນະໂຍບາຍເຫຼົ່ານັ້ນລວມມີ: ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງ ແວດລ້ອມ (OP/BP 4.01), ແຫລ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສທຳມະຊາດຂອງສັດພືດ (OP/BP 4.04), ປ່າໄມ້ (OP/BP 4.36), ການຄຸ້ມຄອງສັດຕູພືດ (OP/BP 4.09); ນະໂຍບາຍສັງຄົມຕໍ່ກັບຄົນພື້ນເມືອງ (OP/BP 4.10), ຊັບພະຍາກອນທາງກາຍະພາບ ແລະ ວັດທະນະທຳ (OP/BP 4.11), ການຕັ້ງຖິ່ນຖານແບບບໍ່ສະມັກໃຈ (OP/BP 4.12)

ພາຍໃຕ້ອົງປະກອບທີ 2 (ຂະແໜງການກະສິກຳ); ຄາດວ່າມີການຄອບຄອງທີ່ດິນຈຳນວນເລັກນ້ອຍ. ແຕ່ສາມາດຫຼັກເວັ້ນຜົນກະທົບ ທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້, (ຫລື ຖ້າບໍ່ສາມາດຫລີກລ່ຽງໄດ້) ຫຼຸດຜົນກະທົບໃຫ້ໜ້ອຍສຸດດ້ວຍການອອກແບບເໝາະສົມ, ປະເມີນຜົນກະທົບ, ປຶກສາຫາລື ແລະ ນຳໃຊ້ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ. ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບນີ້ RPF ນີ້ຈະຖືກນຳໃຊ້ແກ້ໄຂຜົນກະທົບທີ່ເປັນທາງລົບ.

ນະໂຍບາຍ ແລະ ກົດໝາຍຫຼັກໆ ຂອງ ສ ປປ ລາວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງໂຄງການການ ລວມມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ດຳລັດເລກທີ 21/ນຍ ລົງວັນທີ 31 ມັງກອນ 2019
- ດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຈາກໂຄງການພັດທະນາ (ເລກທີ 84/ລບ, ລົງວັນທີ 5 ເມສາ 2016)
- ລັດຖະທຳມະນູນຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (1991, ປັບປຸງ 2003 ແລະ 2015)
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ (2015)
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (ປປທ, 2013)

ເງື່ອນໄຂການໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ

ອີງຕາມກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານແບບບໍ່ສະມັກໃຈຂອງທະນາຄານໂລກ (OP/BP 4.12), ບັນດາຫຼັກການພື້ນຖານຂອງການຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການມອບທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ໂຄງການ ລວມມີເງື່ອນໄຂພື້ນຖານດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງດ້ານລົບ/ດ້ານບໍ່ດີ ໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄດ້
- ດຳເນີນການ ປັບແປງຂອບເຂດທີ່ດິນ ຫລື ໃຫ້ການຊົດເຊີຍ ເພື່ອປັບປຸງ ຫລື ຢ່າງໜ້ອຍ ພື້ນຟູລາຍຮັບ ແລະ ມາດຖານການດຳລົງຊີວິດ ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH)
- ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການປົກສາຫາລື ແບບໃຫ້ຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນ, ໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ອນການດຳເນີນງານ ແລະ ບໍ່ມີການ ຂົ່ມຂູ່ ກັບປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ກ່ຽວກັບການມອບທີ່ດິນໃຫ້ ແກ່ໂຄງການ, ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການກະກຽມການຊົດເຊີຍ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າ ທຸກຂັ້ນຕອນມີ ການບັນທຶກເປັນລາຍລັກອັກສອນ
- ສະໜອງການຈ່າຍຄ່າຊົດເຊີຍ (ຖ້າມີ) ສຳລັບຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນໃນອັດຕາທົດແທນ ກ່ອນຈະເລີ່ມ ດຳເນີນວຽກງານ.

ປ່າທຳມະຊາດ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແມ່ນ “ຊັບສິນບັດຂອງຊາດ” ເຊິ່ງ ລັດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ໂດຍມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນ. ປ່າໄມ້ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ທີ່ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ ບຸກ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ຕ້ອງເປັນຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ. ການຈຳກັດບັນດາກົດລະບຽບ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ຈະຖືວ່າບໍ່ສົມຄວນ.

ມູນຄ່າຊັບສິນ

ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ RPF ຍັງລວມມີຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບການປະກອບສ່ວນດິນແບບສະ ມັກໃຈ ແລະ ຊັບສິນອື່ນໆ (ລວມທັງຂໍ້ຈຳກັດໃນການນຳໃຊ້ຊັບສິນ) ທີ່ເກີດຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ໂຄງການສາມາດຍອມຮັບການປະກອບສ່ວນ ທີ່ດິນຈາກປະຊາຊົນ ໄດ້, ຖ້າວ່າ ປະຊາຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ແມ່ນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນ ປະໂຫຍດໂດຍກົງ ຈາກໂຄງການ. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈະສ້າງຫລັກການ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ ເພື່ອ ຮັບປະກັນ ການປະຕິບັດຢ່າງສະເໝີພາບ ແລະ ພື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການ ດຳເນີນໂຄງການ.

ພາຍໃຕ້ ແຜນງານການຫລຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ (ERP), ຈະພິຈາລະນາ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ໃນສອງຮູບ ແບບ ເຊັ່ນ:

- ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ໂດຍຜ່ານການປະກອບສ່ວນແບບສະມັກໃຈ:
 - ອາດຈະມີກໍລະນີ ທີ່ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວ ເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ(PAH) ເລືອກທີ່ຈະປະກອບສ່ວນທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ຖືກ ໂຄງ ການກະທົບ ໂດຍບໍ່ຮັບການຊົດເຊີຍ ເນື່ອງຈາກບຸກຄົນເຫລົ່າຍອມຮັບຜົນປະໂຫຍດໂຄງການ ແລະ ເຂົາເຈົ້າເປັນຜູ້ໄດ້ຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການໂດຍກົງ ໃນກໍລະນີ ນີ້, ການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ໃຫ້ແກ່ໂຄງ ການຈະຖືກຍອມຮັບໄດ້ ຖ້າວ່າ:
 - ກ) ດິນ ທີ່ຈະປະກອບສ່ວນ ຕ້ອງຕຳກວ່າສິບສ່ວນຮ້ອຍ (10%) ຂອງດິນທີ່ຜູ້ບໍລິຈາກຄອບຄອງ
 - ຂ) ຄອບຄົວທີ່ປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ມາຈາກກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ດັ່ງທີ່ ກອບນະໂຍບາຍສະບັບນີ້ໄດ້ກຳ ນົດໄວ້
 - ຄ) ໂຄງການຍ່ອຍ ບໍ່ມີການຍົກຍ້າຍທາງກາຍະພາບ

ງ) ໃຫ້ມີຫຼັກຖານການຍັງຢືນ (ເຊັ່ນ: ການຍົນຍອມ) ປະກອບສ່ວນທີ່ດິນດ້ວຍຄວາມສະມັກໃຈ ຈາກຜູ້ທີ່ບໍລິຈາກແຕ່ລະຄົນ

ຈ) ແຈ້ງໃຫ້ຄອບຄົວທັງໝົດ ທີ່ບໍລິຈາກດິນ ຊາບກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍການຊົດເຊີຍຂອງໂຄງການ (ຈາກ ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ RPF) ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຕັດສິນໃຈທາງເລືອກໃນການ ບໍລິຈາກທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ RPF. ກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍການປະສານສົມທົບກັບ ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ/ທ້ອງ ການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ (PAFO/DAFO) ຈະເປັນຜູ້ພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດໍາເນີນງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (ARAP/RAP) ເຊິ່ງຈໍາເປັນ ສໍາລັບໂຄງການ ທີ່ໄດ້ລະບຸ ໃນລະຫວ່າງການດໍາເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຕ້ອງກະກຽມ ARAP/RAP ໃຫ້ຖືກຕ້ອງກັບ ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ RPF.

ນອກຈາກກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ຍັງມີບັນດາກົມອື່ນໆ ມີພາລະບົດບາດໜ້າທີ່ ໃນການອອກແບບ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ດໍາເນີນໂຄງການ. ອີງຕາມນິຕິກໍາ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE) ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ. ກະຊວງດັ່ງກ່າວຍັງຮັບຜິດຊອບເລື່ອງກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບກໍາມະສິດທີ່ດິນ ແລະ ການຖືຄອງທີ່ດິນ. ອີງຕາມສະຖານະການສະເພາະ, ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ARAP/RAP ອາດຈະກໍານົດ ລາຍລະອຽດສະເພາະເພີ່ມເຕີມ ຫລື ເງິນອຸດໜູນເພີ່ມເຕີມ.

ການຊົດເຊີຍຈະຖືກກວດກາຄືນ, ຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ຕິດຕາມ ໂດຍ ພະແນກກະສິກໍາປ່າໄມ້ ແລະ ປ່າໄມ້ / ທ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ຂອງເມືອງ (DAFO) ເຊິ່ງຈະຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ດໍາລັດເລກທີ 84, 2016 ກ່ຽວກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຈາກໂຄງການພັດທະນາ. ພ້ອມນີ້ ອານຸຄະນະກໍາມະການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນບ້ານ ຈະຖືກສ້າງຕັ້ງ ຕາມຄວາມຕ້ອງການ ໃນບ້ານ ທີ່ມີການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ຄອບຄອງທີ່ດິນ.

ຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ກົນໄກແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ

ກົນໄກແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນຢູ່ລະດັບບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ໂດຍນໍາໃຊ້ ໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີແລ້ວ ເຊິ່ງເລີ່ມຈາກໜ່ວຍງານ ຫລື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍພາຍໃນບ້ານ (VMU/C) ທີ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນກ່ອນແລ້ວ ໃນບ້ານ, ຫ້ອງການຍຸດຕິທໍາເມືອງ (DoJ) ແລະ ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ (DAFO) ແລະ ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ/ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ. ບັນດາ ອົງການ ທີ່ມີໜ້າທີ່ແກ້ຄໍາຮ້ອງທຸກ (GRIs) ຈະຖືກນໍາໃຊ້ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກທີ່ ກ່ຽວກັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ເຊິ່ງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍົກຂຶ້ນ. ອົງການດັ່ງກ່າວ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຄໍາຮ້ອງທຸກ, ປະເມີນ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຄໍາຮ້ອງທຸກ. ຄວາມບໍ່ພໍໃຈ ແລະ ຄວາມຂັດຂ້ອງ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂການຮ້ອງທຸກ (ປີ 2015).

ໜ່ວຍງານໄກ່ເກ່ຍບ້ານ/ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍບ້ານ (VMU/C) ອາດຈະປະກອບດ້ວຍຕົວແທນຂອງປະຊາຊົນ, ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ຜູ້ນໍາຊຸມຊົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ທີ່ເປັນອິດສະຫລະ ນອກຈາກນີ້ຍັງມີຕົວແທນຂອງບ້ານ ແລະ ເມືອງນໍາອີກ. ຖ້າຫາກການຮ້ອງທຸກນັ້ນກ່ຽວ ຂ້ອງກັບ ການປະເມີນມູນຄ່າຊັບສິນທີ່ຈະຖືກຄອບຄອງ, ກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕ້ອງເພີ່ມຜູ້ປະເມີນອິດສະລະ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລື ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອແຈ້ງ

ການຕັດສິນໃຈຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ. ອົງການຈັດຕັ້ງແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ (GRI's) ຕ້ອງເຮັດວຽກ ເພື່ອຜັນປະໂຫຍດຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຕະຫລອດໄລຍະເວລາຂອງການດຳເນີນໂຄງການ, ລວມທັງໄລຍະເວລາຂອງການຄ້າປະກັນຄວາມບົກຜ່ອງທາງດ້ານເຕັກນິກຂອງການກໍ່ສ້າງ.

ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ, ການປຶກສາຫາລື ມວນຊົນ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ

ທະນາຄານໂລກ (WB) ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນພຽງພໍ ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງ ການຕໍ່ກັບປະຊາຊົນທີ່ຖືກກະທົບ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ໃນຮູບແບບ ແລະ ພາສາທີ່ ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ແລະ ມີຂໍ້ມູນຢູ່ໃນບ່ອນ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຫັນກັບເຫດການ. ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອໃຫ້ ປະຊາຊົນທີ່ຖືກກະທົບໄດ້ປະກອບຄຳຄິດເຫັນຕໍ່ກັບການອອກແບບ ແລະ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ.

ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໃຫ້ປະຊາຊົນຖືກກະທົບ ເຂົ້າຮ່ວມຕະຫຼອດຂະບວນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ, ປຶກສາຫາລື ແລະ ແຈ້ງການກ່ອນການດຳເນີນງານ. ໂດຍອີງໃສ່ປະເພດຂອງໂຄງການ; ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຄວນຖືກດຳເນີນໃນວິທີທາງ ເຊິ່ງເໝາະສົມກັບຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ ຕໍ່ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ໃນກໍລະນີ, ມີກຸ່ມຊົນຜູ້ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ມີການ ປຶກສາຫາລື ຢ່າງອິດສະລະ, ປຶກສາກ່ອນການດຳເນີນງານ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນ ເໝາະສົມກັບປະເພນີວັດທະນະທຳຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຈະເຂົ້າຮ່ວມທຸກ ຂັ້ນຕອນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການປະກອບສ່ວນ ທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ. ອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ຈະປຶກສາຫາລື ກັບປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ຖືກຜົນກະທົບ.

ການກວດກາຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ໂດຍອີງໃສ່ ປະເພດ ແລະ ຄວາມສັບຊ້ອນຂອງແຜນດຳເນີນງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ແລະ ບາດກ້າວຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານ (RAP), ໂຄງການອາດປະຕິບັດການກວດກາຕິດຕາມພາຍໃນ ເປັນ ປະຈຳອາທິດ, ປະຈຳເດືອນ ແລະ ໄຕມາດ. ຄວນເຮັດບົດລາຍງານປະຈຳໄຕມາດ (ມັນເປັນຄວາມຈຳເປັນຂັ້ນພື້ນຖານ) ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ກົມປ່າ/ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮັບຮູ້: i) ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ແລະ ii) ແກ້ໄຂບັນຫາ ເຊິ່ງ ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ທັນເວລາ ແລະ ເໝາະສົມ.

ເນື້ອໃນຂອງບົດລາຍງານການກວດກາຕິດຕາມພາຍໃນທີ່ຈະແຈກຍາຍເປັນລາຍເດືອນຄວນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ການເບີກຈ່າຍເງິນ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນ ສຳລັບຊົດເຊີຍການຄອບຄອງດິນ ແລະ ປັບແປງຂອບເຂດທີ່ດິນ
- ການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ
- ການຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ການແບ່ງປັນທີ່ດິນຄືນໃໝ່
- ຈຳນວນ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງດິນທີ່ມີການຄອບຄອງໃໝ່
- ຕາຕະລາງຂອງກິດຈະກຳທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ
- ນະໂຍບາຍ ແລະ ກົດໝາຍ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

- ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ຂອງປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໃນລະຫວ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ARAP/RAP
- ພະນັກງານ, ການຝຶກອົບຮົມ, ຕາຕະລາງວຽກ ແລະ ການດຳເນີນງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍໃນແຕ່ລະລະດັບ
- ດຳເນີນການລົງກວດກາຕິດຕາມສະໜາມປະຈຳໄຕມາດ ໂດຍອີງຕາມກົດຈະກຳສະເພາະ ເພື່ອໃຫ້:
 - ປັບປຸງການປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
 - ຮັບປະກັນຂະບວນການປຶກສາຫາລື ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຄຸນນະພາບ
 - ສ້າງຕົວຊີ້ວັດ (ຫຼັກຖານ) ແລະ ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ອີງໃສ່ຜົນງານ
 - ກຳນົດເວລາລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບຂອງຜົນກະທົບເຄື່ອງມືປົກປ້ອງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ທີ່ໄດ້ສະເໜີ

ສົມທົບກັບການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນໂດຍພະນັກງານກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ຈຳເປັນຕ້ອງບັນຈຸຫຼັກການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນຈາກພາຍນອກຢ່າງເຄັ່ງຄັດ. ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນພາຍນອກ ມີຈຸດປະສົງ ສະໜອງ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ເປັນປົກກະຕິ ກ່ຽວກັບການປະກອບສ່ວນ ແລະ ບໍລິຈາກທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ໂຄງການ ເພື່ອປະເມີນວ່າ ໂຄງການບັນລຸຈຸດປະສົງ ຫຼືບໍ່. ຕົວຊີ້ວັດຂອງການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກປະກອບມີ:

- ຄວາມຄືບໜ້າ: ການກະກຽມ ARAP/RAP ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊົດເຊີຍແກ່ປະຊາຊົນ
- ຄຸນນະພາບ: ປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວຂອງຜູ້ຖືກຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ ພໍໃຈຕໍ່ກັບການຊົດເຊີຍ ແລະ ການປັບແປງຂອບເຂດທີ່ດິນ/ຊີວິດການເປັນຢູ່ ໃນຂອບເຂດໃດ
- ເງິນຊົດເຊີຍ: ການເບີກຈ່າຍ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນ ສຳລັບຊົດເຊີຍການຄອບຄອງທີ່ດິນ
- ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ: ສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ ຖືກຜົນກະທົບ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ການດຳເນີນໂຄງການ; ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ການຟື້ນຟູເສດຖະກິດຂອງປະຊາຊົນທີ່ ຖືກຜົນກະທົບ
- ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ເຊິ່ງໄດ້ມາດຖານ ຄວນມາຈາກອົງກອນອິດສະລະ, ເຊັ່ນ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າສຶກສາ ຫຼື ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ໃນ ສປປ ລາວ. ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຫຼັກຂອງອົງການຈັດຕັ້ງກວດກາພາຍນອກ ມີດັ່ງນີ້:
 - ສ້າງ ARAP/RAP ໂດຍການສົມທົບກັບທີມງານກວດກາຕິດຕາມພາຍໃນ
 - ສ້າງເກດທຸກເງື່ອນໄຂຂອງ ARAP/RAP ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງ ARAP/RAP, ສະໜອງການກວດກາຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນໃຫ້ແກ່ທະນາຄານໂລກ
 - ສະໜອງບໍລິການດ້ານປຶກສາຫາລືເຕັກນິກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກວດສອບ ແລະ ການປັບປຸງຂໍ້ມູນ

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ງົບປະມານ

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຈະຖືກຄິດໄລ່ບົນພື້ນຖານ ການສຶກສາມູນຄ່າທົດແທນ ແລະ ຄ່າປະເມີນການ ພື້ນຟູລາຍໄດ້ ເຊິ່ງນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກການປະເມີນເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຄົວເຮືອນ. ຂໍ້ມູນນີ້ ຈະເປັນພື້ນຖານ ສຳ ລັບຄິດໄລ່ງົບປະມານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ຜົນການຄິດໄລ່ຈະບັນຈຸເຂົ້າໃນ RAP/ARAP ແລະ ຈະໄດ້ຮັບເງິນ ທີ່ບໍ່ ແມ່ນມາຈາກງົບປະມານດຳເນີນງານ ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.